FERMENTA VITA

KAUTHARA / GÓC ĐƯƠNG ĐẠI

VIỆT NAM
ĐANG SỐNG

Trăm năm chuyển mình,
một cuộc đối thoại còn tiếp

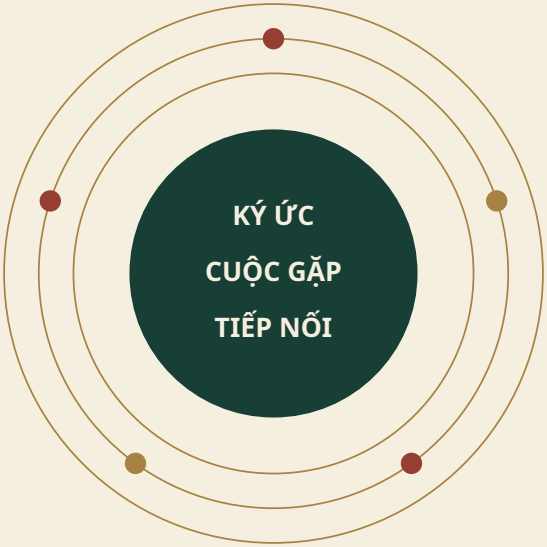

Mang theo ký ức. Mở lòng với khác biệt.

9 Hoàng Diệu, Nha Trang / 2026

VĂN HOÁ VIỆT NAM 100 NĂM CHUYỂN MÌNH

Ký ức tiếp nối • Đời sống đổi thay • Sáng tạo tương lai

KAUTHARA • GÓC ĐƯƠNG ĐẠI

Mang theo ký ức. Mở lòng với khác biệt.

Năm hướng đọc một đời sống. Các mảng cùng tồn tại, giao thoa và tiếp nối.
“Trăm năm” là khoảng nhìn từ đầu thế kỷ XX đến hôm nay. Minh hoạ có hỗ trợ AI.

LỜI MỜI / NHÌN VÀ LẮNG NGHE

Một Việt Nam đang sống

Mời bạn chọn một hình ảnh trên bức đồ hoạ: mái đình, trang sách, con phố, bàn tay người thợ hay một cuộc trò chuyện bên trà. Những hình ảnh gợi nhiều thời đại ấy vẫn có thể gặp nhau trong một ngày của người Việt hôm nay.

Một người trẻ làm việc trên máy tính rồi gọi về hỏi thăm cha mẹ. Một người thợ giữ kỹ thuật được truyền lại, đồng thời tìm cách làm ra vật dụng hợp với đời sống mới. Trong mỗi cuộc gặp giữa ký ức và nhu cầu hiện tại, văn hoá tiếp tục được tạo nên.

Khoảng một thế kỷ qua, chiến tranh, độc lập, chia cắt, thống nhất, Đổi mới và hội nhập đã làm đổi thay sâu sắc xã hội Việt Nam. Mỗi vùng đất, cộng đồng và gia đình đi qua những biến động ấy bằng một trải nghiệm riêng.

Góc Đương đại mời bạn đến gần những trải nghiệm đó. Với KAUTHARA, hiểu văn hoá cũng là hiểu con người đang sống: điều họ gìn giữ, điều họ muốn thay đổi và điều họ hy vọng trao lại.

Ký ức ở lại trong cách chúng ta sống hôm nay.

Trong đời sống hôm nay của bạn, ký ức nào vẫn đang hiện diện?

01 / GIAO LƯU VÀ HỘI NHẬP

Mở cửa, vẫn biết mình là ai

Những thập niên đầu thế kỷ XX chứng kiến sự chuyển động mạnh của giáo dục, báo chí, văn học và nghệ thuật Việt Nam. Điều mới đến trong hoàn cảnh thuộc địa, cùng những bất bình đẳng và cuộc đấu tranh giành quyền tự quyết. Tiếp nhận thế giới vì thế luôn gắn với nhu cầu tự cất tiếng nói của mình.

Khoá học đầu tiên của Trường Mỹ thuật Đông Dương mở năm 1925 là một dấu mốc. Những phương pháp đào tạo mới gặp chất liệu và cảm quan bản địa, góp phần mở đường cho mỹ thuật Việt Nam hiện đại. [2]

Qua các thời kỳ, quan hệ với Pháp, các nước xã hội chủ nghĩa, Mỹ và nhiều cộng đồng khác để lại những lớp ảnh hưởng khác nhau. Du lịch, di cư và giao lưu quốc tế tiếp tục đưa kinh nghiệm mới vào đời sống.

Trong tinh thần KAUTHARA, hội nhập đòi hỏi sự chủ động: học điều có ích, trung thực về nguồn gốc và dành chỗ cho tiếng nói địa phương. Một cuộc gặp trở nên sâu hơn khi mỗi bên có thể trao đi điều riêng của mình và thật lòng muốn hiểu người kia.

Đón nhận điều mới
bằng một tiếng nói riêng.

Ở quê hương bạn, điều gì từng đến từ nơi khác rồi trở thành thân thuộc?

GIẢI MÃ HÌNH ẢNH / GÓC 1

Giao lưu và hội nhập

Mái đình, địa cầu, thuyền buồm và cái bắt tay.

NHÌN THẤY

Mái đình và cây lớn gợi ký ức cộng đồng. Địa cầu cùng những đường nối gợi không gian giao lưu rộng mở; thuyền buồm gợi những cuộc đi. Cái bắt tay đặt con người vào tâm điểm của sự gặp gỡ.

CHUYỂN MÌNH

Từ những nơi chốn quen thuộc, người Việt bước vào mạng lưới học hỏi, lao động và trao đổi rộng hơn. Cội nguồn vẫn hiện diện trong cách mỗi người lựa chọn điều mới.

CHẠM ĐỜI SỐNG

Một chén trà được trao cho vị khách phương xa cũng có thể mở đầu cuộc đối thoại: giới thiệu điều mình biết và lắng nghe kinh nghiệm của người kia.

02 / LÀNG, PHỐ VÀ KHÔNG GIAN SỐ

Đi xa, mang theo quê nhà

Làng quê là nguồn ký ức của nhiều người Việt: đường về nhà, mùa gặt, phiên chợ và những dịp sum họp. Đó cũng là nơi có lao động nhọc nhằn, những ràng buộc và giới hạn về cơ hội. Thành phố mở ra công việc và học tập, đồng thời đem đến chi phí, áp lực và nhịp sống khác.

Đổi mới từ năm 1986 đánh dấu một bước ngoặt trong kinh tế và xã hội. Các nghiên cứu ghi nhận những biến đổi trong công việc, kinh tế hộ gia đình, nhà ở và phát triển đô thị, cùng sự khác nhau về cơ hội giữa các nhóm dân cư. [3]

Nhưng làng và phố vẫn nối nhau bằng những chuyến xe, thực phẩm gửi đi, tiền gửi về và cuộc gọi tối. Một căn phòng thành thị có thể chứa cả một miền quê trong giọng nói, món ăn và nỗi nhớ của người ở đó.

Màn hình giúp khoảng cách được nối gần hơn, song cảm giác thuộc về còn cần sự quan tâm thật. Trong một mùi trà quen hay vị quả chín, ta đôi khi nhận ra điều mình vẫn mang theo: mong muốn được trở về và được ai đó nhận ra.

Một cuộc đi có thể mở rộng những nơi ta thuộc về.

Nếu kể về quê nhà bằng một mùi hương, bạn sẽ chọn mùi gì?

GIẢI MÃ HÌNH ẢNH / GÓC 2

Làng, phố và không gian số

Ruộng đồng, mái nhà, phố xá, phương tiện và thiết bị số.

NHÌN THẤY

Đường uốn qua ruộng và mái ngói nối sang phố, nhà cao tầng, xe buýt và xe máy. Điện thoại, máy tính cùng dấu sóng mạng làm rõ một không gian sống mới.

CHUYỂN MÌNH

Làng, phố và mạng số cùng tồn tại. Lao động, hàng hoá và ký ức đi qua nhiều nơi; gia đình học cách gần nhau ngay cả khi sống xa nhau.

CHẠM ĐỜI SỐNG

Đường dẫn giữa các cảnh gợi sự liên hệ ấy. Bạn có thể đang ngồi ở Nha Trang mà vẫn trò chuyện với người thân ở một miền đất khác.

03 / CÁ NHÂN VÀ CỘNG ĐỒNG

Có tiếng nói riêng, vẫn dành chỗ cho nhau

Trong chiến tranh và những năm khó khăn, khả năng nương tựa nhau giúp nhiều gia đình gìn giữ sự sống. Những ký ức về chia sẻ, đoàn tụ và gây dựng sinh kế tiếp tục có mặt trong cách các thế hệ nhìn cuộc đời.

Cùng với sự gắn bó ấy, mỗi người luôn có tình yêu, mất mát và ước mơ riêng. Hôm nay, những lựa chọn về nghề nghiệp, học tập và cách sống mở ra các cuộc thương lượng mới trong gia đình: đi hay ở, giữ hay đổi, quan tâm thế nào mà vẫn tôn trọng nhau.

Người trẻ cần khoảng không để trưởng thành. Người lớn tuổi mong kinh nghiệm của mình được lắng nghe. Phụ nữ có thêm cơ hội học tập và nghề nghiệp, trong khi việc chia sẻ trách nhiệm chăm sóc vẫn cần được thực hiện bằng những hành động hằng ngày.

KAUTHARA tìm ở đây tinh thần nhân văn và cộng sinh: tôn trọng phẩm giá của mỗi người, cùng làm việc và chia sẻ thành quả. Một cộng đồng được nuôi bằng cách giữ lời, giải quyết bất đồng và dành thời gian cho nhau. [1]

Sự gần gũi được nuôi dưỡng
bằng lòng tôn trọng.

Điều gì từ gia đình bạn muốn giữ lại? Điều gì bạn mong sẽ tốt hơn?

GIẢI MÃ HÌNH ẢNH / GÓC 3

Cá nhân và cộng đồng

Đối thoại thế hệ, người cha với con và những người cùng làm việc.

NHÌN THẤY

Người lớn tuổi trò chuyện với người trẻ; người cha ôm con; nhóm bạn cùng làm việc. Cuốn sổ vẽ và máy tính gợi những mối quan tâm, năng lực riêng.

CHUYỂN MÌNH

Con người có thêm lựa chọn và cách biểu đạt bản thân. Đồng thời, sự chăm sóc cần được chia sẻ và những khác biệt giữa các thế hệ cần được lắng nghe.

CHẠM ĐỜI SỐNG

Các nhân vật cùng hiện diện ở tầm gần gũi. Bức tranh mời ta nghĩ về bình đẳng và hợp tác như những việc cần thực hành mỗi ngày.

04 / NGÔN NGỮ VÀ SÁNG TẠO

Những cách mới để kể chuyện mình

Chữ viết, báo chí, sách, phát thanh, điện ảnh, truyền hình và nền tảng số mở thêm những con đường biểu đạt. Chúng cùng tồn tại với lời kể trong gia đình và tri thức được truyền bằng quan sát, thực hành.

Một người trẻ có thể đưa âm hưởng dân gian vào âm nhạc mới; một hoạ sĩ kể chuyện địa phương bằng minh hoạ số; một người thợ giới thiệu nghề của mình đến công chúng ở xa. Triển lãm Local Essence năm 2026 cho thấy những cách diễn giải văn hoá địa phương qua màu nước, minh hoạ số và nghệ thuật điểm ảnh. [4]

Khả năng xuất hiện trên màn hình chưa bảo đảm mọi tiếng nói đều được nghe. Một hình ảnh dễ lan truyền có thể che khuất câu chuyện cần thời gian tìm hiểu. Người thưởng thức vì thế cần cả sự tò mò lẫn khả năng hỏi về nguồn gốc.

Tại KAUTHARA, công nghệ được hướng tới như một cách mở rộng hiểu biết. QR và AI có thể dẫn đến tư liệu, nhưng cuộc trò chuyện vẫn cần người thật lắng nghe, giải thích và chia sẻ trải nghiệm. Sự tiến bộ có ý nghĩa khi làm đời sống thêm phong phú và gần gũi. [1]

Có công nghệ để mở cửa.
Có con người để gặp nhau.

Bạn muốn hỏi thêm điều gì phía sau một hình ảnh mình thấy đẹp?

GIẢI MÃ HÌNH ẢNH / GÓC 4

Ngôn ngữ và sáng tạo

Sách, bút, báo, phim, bảng vẽ và nhạc cụ dây cách điệu.

NHÌN THẤY

Trang sách mở bên ngòi bút và tờ báo; cuộn phim nối với bảng vẽ số và nhạc cụ dây. Hoa sen làm điểm nhấn cho cụm sáng tạo.

CHUYỂN MÌNH

Phương tiện kể chuyện ngày càng phong phú: chữ viết, âm thanh, hình ảnh và công nghệ số gặp nhau. Những cách truyền dạy cũ vẫn có thể tiếp tục bên cạnh hình thức mới.

CHẠM ĐỜI SỐNG

Các dòng trên sách là nét minh hoạ, không phải tư liệu chữ cổ. Hãy nhìn cả công cụ lẫn người sử dụng: ai kể, kể từ đâu và muốn chia sẻ điều gì?

05 / DI SẢN VÀ SINH KẾ

Để bàn tay còn người tiếp nối

Một nét khảm có thể hiện diện trên khay trà. Một hoa văn có thể bước vào thiết kế mới. Một kỹ thuật gốm tìm được công dụng khác mà vẫn cần bàn tay và sự hiểu biết của người làm nghề.

Di sản có thêm đời sống khi người thực hành được ghi nhận, có cơ hội truyền dạy và tham gia quyết định cách câu chuyện của mình được giới thiệu. Những hướng hợp tác thủ công đương đại cũng đặt nghệ nhân, nhà thiết kế và thế hệ người làm nghề mới vào cuộc đối thoại ấy. [5]

Cần phân biệt tư liệu gốc với sáng tạo lấy cảm hứng. Một biểu tượng thiêng vẫn có ý nghĩa với cộng đồng đang thực hành; một hoạ tiết đẹp còn mang theo bối cảnh và ký ức. Hiểu điều ấy làm sự sáng tạo có chiều sâu hơn.

KAUTHARA mong một sản phẩm đi xa có thể tạo lợi ích trở lại nơi bắt đầu: người trồng được trân trọng, người thợ sống được bằng nghề và người thưởng thức biết mình đang nâng niu điều gì. Đó là khát vọng về một sự thịnh vượng được chia sẻ. [1]

Giá trị được tiếp nối
qua những bàn tay được trân trọng.

Nếu mang về một món quà, bạn muốn kể điều gì về người đã làm ra nó?

GIẢI MÃ HÌNH ẢNH / GÓC 5

Di sản và sinh kế

Bàn xoay gốm, bàn tay trang trí, bình và giỏ lá.

NHÌN THẤY

Một người tạo dáng bình trên bàn xoay; người khác chăm chút hoa văn. Những chiếc bình và giỏ lá đặt thành phẩm bên nguyên liệu và công việc.

CHUYỂN MÌNH

Tri thức thủ công gặp thiết kế, nhu cầu sử dụng và thị trường mới. Nghề có cơ hội tiếp nối khi người làm được ghi nhận và hưởng lợi xứng đáng.

CHẠM ĐỜI SỐNG

Các bàn tay là điểm nhấn của góc này. Khi cầm một món đồ thủ công, ta có thể hỏi thêm về người làm, kỹ thuật và công sức phía sau.

GIẢI MÃ TRUNG TÂM / ĐIỂM HỘI NGỘ

Vì sao là một bàn trà?

Ba người cùng ngồi quanh bàn, mỗi người một vẻ, cùng nâng chén và trò chuyện. Chén trà, bình rót và dáng ngồi tạo cảm giác bình đẳng, thân mật. Đây là hình ảnh diễn giải về sự đón nhận, không phải phục dựng một nghi lễ lịch sử.

Năm góc gặp nhau ở đây: câu chuyện vùng đất được kể bằng ngôn ngữ của hôm nay, qua vật dụng do con người làm ra, trong một cuộc gặp giữa những người có ký ức khác nhau.

KAUTHARA đặt bàn trà vào trung tâm để nhắc rằng những chuyển động lớn của xã hội cuối cùng trở về đời sống: ta làm gì, dùng gì và dành thời gian cho nhau như thế nào.

NGHỆ THUẬT SỐNG / TỪ TINH THẦN KAUTHARA

Đủ đầy hơn, sống hài hoà hơn

Giữa những đổi thay, câu hỏi gần gũi với mỗi người vẫn là: mình có đang sống ổn, có thời gian cho người thân, có được nghỉ ngơi và làm điều có ý nghĩa?

KAUTHARA tiếp cận dưỡng sinh như sự chủ động chăm sóc chất lượng sống: ăn uống có hiểu biết, nghỉ ngơi, vận động, kết nối cộng đồng và dành thời gian cho thiên nhiên. Tinh thần ấy hiện diện trong việc thưởng thức có chừng mực và quan tâm đến người đang ngồi cạnh. [1]

Sống hài hoà cũng cần nhìn ra ngoài bản thân. Đất, nước và biển nuôi nguyên liệu, sinh kế và ký ức của nhiều cộng đồng. Trân trọng một mùa quả là nghĩ đến cách giảm lãng phí, sử dụng tài nguyên hợp lý và gìn giữ điều kiện cho mùa sau.

Những định hướng xanh và tuần hoàn cần được thực hiện, đo lường và kiểm chứng từng bước. Tại bàn thưởng vị, ta có thể bắt đầu từ việc dùng vừa đủ, chọn có hiểu biết và dành sự chú tâm cho những gì đã được làm ra. Sự đủ đầy khi ấy có cả thời gian, lòng tin và nguồn sống còn được chăm sóc.

Chăm sóc đời sống hôm nay,
gìn giữ nguồn sống ngày mai.

Trong nhịp sống của mình, bạn muốn dành thêm thời gian cho điều gì?

LỜI HẸN / MỘT CUỘC GẶP Ở NHA TRANG

Bạn cũng đang góp vào câu chuyện

Lên men là quá trình chuyển hoá nguyên liệu dưới những điều kiện cụ thể. Từ đó, KAUTHARA tìm thấy một liên tưởng về đời sống: tri thức, thời gian và sự chăm sóc có thể mở ra những giá trị mới. Đây là cách suy ngẫm của chúng tôi về sự đổi thay. [1]

Khi văn hoá tiếp tục chuyển động, câu hỏi quan trọng là điều gì được nuôi dưỡng và ai được hưởng lợi. Một lựa chọn mới có thể giúp giữ nghề, mở thêm tiếng nói, giảm lãng phí hoặc làm con người đối xử với nhau tử tế hơn.

Bạn đến Nha Trang với ngôn ngữ và ký ức của riêng mình. Có thể câu chuyện Việt Nam khiến bạn nhớ một người rời quê lên phố, một nghề đang tìm người nối tiếp hay mong muốn giữ bình yên giữa đời sống nhiều chuyển động.

Giờ đây, mời bạn trở lại một hình ảnh trên bức đồ hoạ, rồi nâng chén thật thong thả. Hãy kể điều hình ảnh ấy gợi lên. Trong sự lắng nghe giữa những người khác biệt, văn hoá có thêm một cuộc gặp và ký ức có thêm một nơi được đón nhận.

Mang theo ký ức.
Mở lòng với khác biệt.

Sau cuộc gặp hôm nay, bạn muốn mang theo điều gì?

ĐỌC TOÀN TRANH / NHÌN THẤY SỰ LIÊN HỆ

Một vòng tròn mở

NĂM GÓC CÙNG HIỆN DIỆN

Các góc là năm hướng quan sát đời sống. Chúng không phải năm thời kỳ kế tiếp nhau; làng quê, đô thị, ký ức và công nghệ có thể cùng hiện diện trong một gia đình.

NHỮNG ĐƯỜNG NỐI

Đường dẫn và cung vàng đưa mắt đi quanh bố cục, gợi trao đổi và tiếp nối. Số 1–5 giúp theo dõi lời kể, không xếp hạng giá trị của từng góc.

MÀU SẮC VÀ KHÔNG KHÍ

Đen than tạo hình rõ; đỏ son làm điểm nhấn; vàng ấm nối các mảng; nền kem gợi cảm giác trang sách. Đây là lựa chọn thiết kế của ấn phẩm, không phải hệ biểu tượng lịch sử cố định.

NHỮNG NÉT CÁCH ĐIỆU

Mái đình, thuyền, trang phục, nhạc cụ và đồ gốm gợi nhóm hình ảnh văn hoá. Chúng không xác định một di tích, hiện vật, niên đại hay cộng đồng cụ thể chỉ bằng hình dáng.

MỘT PHÚT TRƯỚC BỨC TRANH

Nhìn. Nhớ. Chia sẻ.

01 / CHỌN MỘT CHI TIẾT

Để mắt dừng ở thứ khiến bạn tò mò. Đó có thể là bàn tay người thợ, con đường về làng hoặc một người đang lắng nghe.

02 / NHỚ MỘT ĐIỀU QUEN

Chi tiết ấy gợi người nào, nơi nào, thời điểm nào trong đời bạn? Mối liên hệ có thể rất nhỏ và chỉ riêng bạn hiểu.

03 / TÌM ĐIỀU ĐÃ ĐỔI

So với ký ức của mình, hôm nay có gì khác? Điều gì bạn thấy đáng quý, điều gì bạn mong được chăm sóc tốt hơn?

04 / TRAO MỘT CÂU CHUYỆN

Nếu muốn, hãy kể cho người đi cùng hoặc người hướng dẫn. Bạn cũng có thể ngồi yên, thưởng một ngụm trà và giữ cảm nhận cho riêng mình.

Khi rời góc Đương đại, thử chọn một việc nhỏ để tiếp nối: lắng nghe một người, tìm hiểu một món đồ, hoặc dành thêm thời gian cho điều mình trân trọng.

TƯ LIỆU VÀ CÁCH ĐỌC

Nguồn của cuộc đối thoại

[1] KAUTHARA, The Spirits of Kauthara 2.0, 10/2026. Các phần IV–VIII, X–XV, XIX và bảy giá trị cốt lõi. Tài liệu nền tảng do dự án cung cấp.

[2] Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam và Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam, “100 năm mỹ thuật hiện đại”, 2025. Mốc khoá học đầu tiên tháng 11/1925.

Đọc nguồn trực tuyến

[3] IDRC, Socioeconomic Renovation in Viet Nam, 2000. Nghiên cứu về Đổi mới, kinh tế hộ, đô thị, nhà ở và phúc lợi xã hội.

Đọc nguồn trực tuyến

[4] UNESCO, “Local Essence”, 2026. Minh hoạ đương đại và những cách kể văn hoá địa phương của nghệ sĩ trẻ.

Đọc nguồn trực tuyến

[5] British Council, Making Traditions. Hợp tác giữa nghệ nhân, nhà thiết kế và người làm nghề Việt Nam–Vương quốc Anh.

Đọc nguồn trực tuyến

Ghi chú biên tập: Đây là bài luận diễn giải của KAUTHARA, dựa trên tư liệu lịch sử và định hướng của dự án. Các suy ngẫm về men, dưỡng sinh và nghệ thuật sống là lời mời đối thoại. Những định hướng về sinh kế, kinh tế xanh và tuần hoàn cần được thực hiện và kiểm chứng trong thực tế.

Tiếng Việt / Phiên bản 02: Giải mã hình ảnh / 20.11.2026

ĐẶT CHỖ KHÔNG GIAN ĐƯƠNG ĐẠI

Quét mã để chọn ngày và giờ ghé thăm

Mời bạn ngồi lại.

Trong một chén thưởng vị có nguyên liệu,
bàn tay và thời gian.
Trong một cuộc gặp có ký ức của bạn
và câu chuyện của người trước mặt.

SỰ SỐNG · CHUYỂN HOÁ · DI SẢN
HÀI HOÀ · NHÂN VĂN · CỘNG SINH · TIẾP NỐI

KAUTHARA TASTING HOUSE

Men sự sống - nguồn di sản

9 Hoàng Diệu, Nha Trang / kauthara.net